

A közelmúlt történelme I.

„Jegyzőkönyvi adalékok

Készült 1945. május 24-én a jósvafői lelkészlakon.

Jelen vannak: Berecz László jósvafői lakos, mint a nemzeti bizottság elnöke, Ignác István Szilicéről kiutasított ref. lelkész és Miskolczy József helybeli lelkész.

A pünkösdi úrvacsoraosztás és istentisztelet megtartása kerül szóba. U.i. a helybeli lelkész a gondnok és több egyháztag előtt kijelentette, hogy a pünkösdi úrvacsoraosztást csak az esetben végzi el, ha igazolása rendben lesz. Az igazolási eljárás eredményétől teszi függővé a pünkösdi ünnepekben való istentisztelet tartást már csak azért is, mert Berecz László a nemzeti biz. Elnöke kifogásolta, hogy a helybeli lelkész ezek előtt is istentiszteletet tartott és úton-útfélen hangoztatta, hogy a papnak nem lett volna jogában az istentisztelet tartás, míg igazolva nincs.

Ezeket a fenti napon a fent írtak előtt is megismételtem azzal, hogy nem akarok botránykő lenni a gyülekezet szemében, ha igazol az igazoló bizottság osztok úrvacsorát, ha nem igazol, nem osztom azt ki.

Berecz László előadja, hogy itthon a mezőn és bárhol találkozik emberekkel, őt szidják és teszik felelőssé, hogy a szép pünkösdi ünnep istentisztelet és úrvacsoraosztás nélkül telik el. Ő neki a maga részéről semmi kifogása sincs az ellen, hogy a helybeli lelkipásztor úrvacsorát osszon. Erre jegyezte meg a helybeli lelkész, hogy az itteni gyülekezetben senkinek sem volna semmi kifogása ellene, ha Berecz László, mint nemzeti biz. elnök nem csinálná ezt. Maga csinál minden kellemetlenséget, maga uszítja ellene a népet. Őszinteségi vallomás vett rajta erőt, amikor azt mondotta: „eddig is én csináltam, de ezután is csinálni fogom!”

Hogy ezek így történtek lelkipásztori lélekkel elmondtam és a jövő szempontjából leírom.

Jósvafőn, 1945. május 24.

Miskolczy József
lelkipásztor”

A közelmúlt történelme II.

Mementó

1945. június 17-én az Egyetemes Konvent leiratát tárgyaltam id. Bak István, Jóna Béla, Tóth Lajos, Maksa József és Dely Kálmán előtt, mely az alapítványi vagyona vonatkozott. E tárgyalás kapcsán id. Bak István mondotta: „látjátok még az sem biztos, hogy e felosztott földeket nem kapja e vissza az egyház, mert ez mind alapítványi, illetve célvagyon.” Tóth Lajos presbiter az eseményt azonnal vitte és jelentette a jegyző úrnak.

Másnap reggel a kisbíró által hivatott a jegyző úr a község házára. Itt Gáspár Béla, Boros Margit, Papp János ifj. és mások előtt magából kikelve mondotta: „hogya földök felosztását hagyjam békén, mert tudomása van róla, hogy tegnap is mit tárgyaltam a presbitériummal. „Jegyző urat ne izgassa – mondottam – én hivatalos teendőmet végeztem, melyhez jegyző úrnak semmi köze és semmi beleszólása. A földeket én senkitől el nem veszem, és ha törvényes volt a felosztás, maga ne féljen.”

„Tiszteletes úr folyton izgat, most a presbitériumot is izgatja a felosztás ellen, ezért jegyezze meg, hogy most már én vitetem el.”

„Én nem törődöm a jegyző úr hivatalos ügyének végzésével, de kérem, hogy jegyző úr sem törődjön az én hivatalos dolgaimmal!” Ezzel jöttem, de még az utcára is hallottam erélyes, haragos hangját: „meqlátjátok, ezt az embert elvitem!”

Fodor Gézáne mondotta, hogy aznap, de még másnap is a jegyző hivatalban semmi másról, mint a pap elvitetéséről szólt a vita. Tiszteletlen hangon izgatott a jegyző úr ellenem, nem nézte, hogy ki van ott jelen.

Jósvafőn, 1945. jún. 28.

Jegyezte: Miskolczi József

A közelmúlt történelme III.

Jegyzőkönyv

Készült Jósvafőn 1945. május 24-én a lelkészlakban

1945. május 20-án tartott presbiteri gyűlés alkalmával, melyen Berecz László egyháztag, mint a nemzeti biz. elnöke is jelen volt, arra kért, hogy hívjak össze pünkösd második napjára egyházközségi közgyűlést, melyen tisztázzuk azt, hogy akar-e vagy nem a gyülekezet továbbra is lelkészének, mert a nemzeti bizottság, mint 1945. május 5-i gyűlésén határozatilag kimondotta, nem tart alkalmasnak a lelkészi állás betöltésére.

Törvénytelen dologba nem megyek bele – feleltem – senki kedvéért. Közgyűlést csak E.T. értelmében lehet összehívni. De ezen is segíték, legyen meg az ő és a nép akarata. Beszámolót tartok a gyülekezetnek és ott ezt a kérdést is tisztázzuk.

Pünkösd második napján d.u. a gyülekezet előtt elmondottam, hogy miért menekültem el, hol merre jártam, a távolban mit csináltam és miként jöttem legelőször is haza a gyülekezetbe, amikor a feleségem és az én édesanyámhoz akartam hazajönni. Sok alaptalan vádra is feleltem a gyülekezetnek és ezek után tettem fel a kérdést; megbocsát-e a gyülekezet ezen tettemért, akinek panaszja van, álljon elő a templomban az isten és a gyülekezet színe előtt.

Berecz László, mint a nép képviselője hangoztatta a gyülekezet előtt, hogy szabadítsák meg őt a sok gondtól és vádtól, mely reá hárul a lelkész hazajöveteléből kifolyólag, mert a nép sokszor zaklatja, hogy még mindig itt van a pap? Mondják meg itt négyszemközt, hogy megbocsátunk-e a tiszteletes úrnak, vagy nem akarják-e, hogy továbbra is itt munkálkodjék közöttünk? A gyülekezet egyhangúlag felelte: megbocsátunk! A nép közül egy a templomon kívüli hang megszólalt, hogy ne csak asszonyok szavazzanak! A férfiak hallgattak, még a jegyző úr is, akit szintén elhozott a kíváncsiság. Berecz László másodszor is feltette a kérdést, és amikor ugyan azt a feleletet kapta ismételten megkérdezte, hogy mindnyájan akarják-e, hogy a tiszteletes úr itt maradjon közöttünk? Mindnyájan, mondotta a gyülekezet! Egyetlen Gereguly Ferenc volt, aki azt mondta, nem kell a pap!

Berecz László ezek után a következőket mondotta: Én magam is a nép nevében megbocsátok a tiszteletes úrnak és a nép és a magam részéről is bocsánatot kérek, hogy így sok kellemetlenséget csináltunk a tiszteletes úrnak! Felejtse el a múltat és oly szívvel és akarattal munkálkodjon közöttünk, mint azelőtt.”

A megbékélést ünnepélyes kézfogás követte a Szózat eléneklése és az én válszom után ének vers éneklése alatt vonult ki a gyülekezet.

A templom küszöbének átlépése után még a templomkertben megkezdődött az ellenségeskedés, a viszály felidézése.

A nép számon kérte Berecz Lászlót és csalódásuknak adtak kifejezést. Csalódtak a vezérben, akinek „tánca-farka” volt az egész – mint mondták: Berecz László szószerinti védekezése ez volt; „mert ki kellett volna szűrni az asszonyok szemét.”

Bizonyosság a pünkösdi másod nap d.u. résztvevő egész gyülekezetet.

Miskolczi József lelkipásztor

Fejfák a jósvafői Tájház kertjében...

A közelmúlt történelme IV.

„Jósvafői önkéntes rendőri beütemezés, október hó. 22.-23.-ra

Bak László.önk.r.pk.h.22.én20.h.tól.24.h.ig. Portya a községben, obj Tomka György.önk.r.pk. tumok fokozott ellenőrzése, a községben az éjjeli órákban minden idegen személyt igazoltatni kell, és ha nagy csomaggal van meg kell nézni a csomagját, hogy nem-e röppcedulát visz benne, és ha ilyen van azt azonnal le kell tartóztatni, és azt nekem jelenteni kell. Fel figyelni minden ellenséges személyre a községbe hogy azok nem-e tevékenykednek, és azt meg figyelni, hogy azok kinél mennek össze, és kik azok a személyek ezt nekem jelentsék az elvtársak.

Obbágy János,

Berecz János, önkéntes rendőr elvtársak.22.én.24.h.tól.0,4.h.ig.

Portya a községben, minden objektumot fokozottan ellenőrizték le, és figyeljenek fel a röppcedula szórásra, falfirkálásra, falragasztra. Ha ilyen észlelnek azt meg kell szüntetni, hogy azt más személyek ne tudják elolvasni, és ne tudják más személyek azt hirjesztelni. Az ilyen esetről nekem jelentést tegyenek azonnal, ha más kép nem motoros személyt vegyenek igénybe.

Deli Gábor,

Vostyár József.Önk.rendőr elvtársak: X.hó.23.án24.h.tól24.én.0,4.h.ig lesznek szolgálatban, az objektumokat fokozottan ellenőrizték le, hogy azt valaki nehogy feltörje, és figyeljenek fel a község nyilvános helyein nincs-e ellenséges felirat, röppcedula, falragaszt, vagy ehez hasonló. Ha ilyen észlelnek azt nekem azonnal jelentsék, és azt szedjék össze úgy ahogy azt oktattuk, hogy abból ki tudjunk indulni, hogy ki lehetett a tettes. Minden idegen gyanús személyt igazoltassanak le, hogy mit keres az éjjeli órákban a községben, és ha nagy csomaggal van azt vizsgálják meg, hogy mit szállít abban, nem-e röppcedulát.

Kérem az elvtársak pontos szolgálat ellátását, hogy ha ellenőrzést kapunk az elvtársakat meg tudják dícsérni és ne valljunk szégyent, hogy senkit nem találtak kint a községben.

Jósvafő, 1961. október hó.22.én.

Kuru József rszkv.

KMF”